

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 10

15. desember 1984

20. årg.

Då tida var fullkommen sende Gud Son sin

«Men då tida var fullkommen, sende Gud Son sin, fødd av ei kvinne, fødd under lova, so han skulle kjøpa dei frie som var under lova, so me skulle få barneretten. Og avdi me er søner, hev Gud sendt inn i hjarto våre sin Sons Ande, som ropar: Abba, Fader!» (Galat. 4, 4-6)

Då tida var *fullkommen*, sende Gud Son sin. Kva tyder då det at tida var fullkommen. Det tyder at nå var den tida tilende som Gud hadde etla folket sitt til å stengja inne fråfallet og forsigla synder og føra fram ei æveleg rettferd og stadfest syn og profet og salva ein høgheilag heilagdom, som profeten Daniel seier det i Dan. 9,24. Nå var tida komen då Gud ville skipa det hushald Gud hadde sett seg fyre å skipa når tidene var fullkomne: at han etter ville samla og sameina alt til eitt i Kristus, både det som er i himmelen og det som er på jorda. (Efeserne 1,10). Jesus steig fram og sa: Tida er fullkommen, og Guds rike er nær! Vend om, og tru på evangeliet! Nå var tida komen då han ville senda han som var lova til jorda, og nå skulle det ganga fram alt det som var lova frå Adam og gjennom Moses og alle profetane.

Jesus kom til jorda på same vis som alle oss andre, han blei fødd av ei kvinne. I mors liv har me alle byrja vårt liv,

og ved å bli fødd av ei kvinne kom me inn i menneskelivet på jorda. Slik også med Jesus, Guds Son.

Men Jesus begynte ikkje sitt liv der, han hadde vore til frå æva. Det står om Melkesedik at namnet hans var utlagt rettfers konge, Salems konge, som er freds konge, at han er utan far og utan mor, utan ættetavla, og korkje har dagars byrjing eller livs ende, men er gjord lik med Guds Son — han vert verande prest for alltid (Hebr. 7, 1-3). Slik er det altså med Jesus, han var til frå opphavet, var med då Gud skapte jorda og alt som på henne er, sjå Johs. I, 1-f. Når det står om Herren som kalla Moses og Abraham, så var det Jesus.

Det var berre hans *jordeliv* som tok til i Marias liv, unnfanga av den Heilage Ande, fødd av ei kvinne, og har Gud til Far og menneske til mor, og han kalla seg for Menneskesonen. Han er det einaste menneske som er fødd utan synd, og som har gjennom-leva menneskelivet ut-

an å synda, den einaste som har levt eit jordeliv til Guds behag, fullkome og reint for Gud.

Dette kan ikkje eit vantru menneske forstå eller tru, det synest å vera dårskaps tale. Men skulle noko vera forvanskeleg for Gud? han som har skapt alt som lever og rører seg på jorda ved sitt ord, skapt jorda og planetane, og halde det oppe til denne dag. Den som trur at Jesus er Kristus, er den Bibelen seier han er, han er fødd av Gud, seier Skrifta.

Då Jesus blei fødd av ei kvinna, blei han fødd inn under lova, høyrd me ovanfor. Det blei også eg og du, for det står at Jesus kom for å kjøpa dei frie *som var under lova*. Guds ord seier at me var fødd med synd og skuld mot Gud som var arva frå våre fedre, for det står skrive at Gud heimsøkjer fedrane sine synder og lovbroten på barna i tredje og fjerde led. Dertil har me alle auka lovbrota og skulda overfor Herren gjennom vårt kortare eller lengere jordeliv. Me er skuldige til døden for syndene mange, som sangaren seier det.

Guds ord seier at summen av lova er: Du skal *elska Gud yver alle ting, og nesten som deg sjølv*, og det må vera heilt og fullkommen, Ånd sjel og lekam må vera fullkome rettferdig for Gud, rein og uskyldig, utan synd og utan skuld overfor Gud. Dette har ennå ikkje noko menneske makta, Menneskesonen, Jesus, Guds Son, er den einaste, for det står at lova var og er makteslaus på grunn av vårt fallne og syndige kjøt. Rom. 8, 1-ff.

Men på grunn av at Gud elskar denne

syndige og fallne ætt, og ville frelsa oss, var det at han sende Jesus inn i vår ætt. Og det som var umogeleg for lova, for oss, det gjorde Gud då han sende sin eigen son i syndig kjøts likning. Jesus sa i Matt. 5, 17 at han kom ikkje for å avlysa lova, men han kom for å fullføra, for å oppfylla lova, og det gjorde han i staden for oss. Difor står det og i Rom. 10, 4 at Kristus er endelykta åt lova, *til rettferd for kvar ein som trur*. Jesus kom for å kjøpa oss fri frå synda og skulda mot lova, mot Gud, for lova og Gud er eitt. Den som bryt Guds lov og syndar mot den, han syndar mot Gud, og «er skuldig til døden for syndene mange», som sangaren og Guds ord seier det. Det var dyrt for Jesus å kjøpa oss fri.

Han fornedra seg sjølv frå å vera Gud lik til å bli menneske, ja like til døden på krossen der han blei rekna millom brotsmenn, millom røvarar. Jesus kjøpte oss fri ved å ofra seg sjølv, ved å vera Guds offerlamb som gav sitt dyre liv og blod for våre synder. Ved dette offer har Jesus ein gong for alle sona verda si synd og gjort dei fullkomne som vert helga, så der trøngs ikkje lenger noko offer for synd. Nå blir syndaren frelst av nåde, uforskyldt og utan gjerningar, ved trua på Jesus. « Men Gud, som er rik på miskunn, hev for sin store kjærleiks skuld som han elskar oss med, gjort oss levande med Kristus, endå me var døde ved våre misgjerningar — av nåde er de freste — og vekt oss upp med han og sett oss med han i himmelen, i Kristus Jesus, so han i dei komande tider kunne visa sin ovstøre rikdom av sin nåde ved godleik imot oss

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., namn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gäver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05/558363

Alt som har med bladet sin eksp.
blir sendt dit, som tinging, oppseiing
og adresseforandring.

Gäver til bladet kan sendast kass. S.Bøhn
postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.
Tlf. 05/551080

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærøbø Tlf. 04-433685

Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.00932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

i Kristus Jesus. For av nåde er de frelseste, ved tru, og det ikkje av dykk sjølve, det er Guds gäva, ikkje av gjerningar, so ikkje nokon skal rosa seg». Efeserne 2, 4-9.

Dette er jula sitt innhald, og som skulle vera det me samlast om når me høgtidar jula, Jesus sin fødselsdag, i dei tusen

heimar omkring i vårt folk. Kven er mittpunktet og hedersgjesten i Jula hjå deg, og i din heim?

Han kom til verda, og verda har vorte til ved han, og verda kjende honom ikkje. Han kom til sitt eige, og hans eigne tok ikkje imot han. Er det ikkje slik også i dag for dei aller fleste menneske. Dei dansar runt gullkalven, mammon og det som høyrer verda til, men i hjarta og livet er Jesus utestengd. «Sjå eg står for døra og bankar på; dersom nokon høyrer mi røyst og let opp døra, so vil eg gå inn til han og halda nattverd med han, og han med meg». Openb. 3, 20.

«Men alle dei som tok imot han, dei gav han rett til å verta Guds barn, dei som trur på namnet hans, som ikkje er fødde av blod, og ikkje av kjøts vilje, og ikkje av manns vilje, men av Gud. Johs. 1. 10-13.

Jesus kjøpte oss fri, så me skulle få barnerett hjå Gud, bli Guds arvingar og Jesu Kristi medarvingar.

Amund Lid

Jeg kjenner mine og kjennes av mine

(Joh.10, 14.)

Det er ikke snart gjort å se til bunns i den hemmeligheten som ligger i disse ordene. De sier oss at mellom Herren og hans får er det et særskilt, gjensidig *kjennskapsforhold*. Hva betyr det?

En aner litt av det, når en hører den samme Herre høytidelig erklærer i den store stund da han går til sin frelsergjerning: *Dette er det evige liv at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du utsendte, Jesus Kristus.* Hør hva Herren her sier er *det evige liv!* Det er å kjenne Gud og Frelseren. Og videre: Der hvor han taler om det fineste og farligste selvbedrag i åndelige ting, det som er bygget på egen kraft og fromhet og verdighet, og som gjør at mange skal kunne si på den ytterste dag: «Har ikke vi talt profetisk ved ditt navn, har vi ikke drevet ut onde ånder ved ditt navn, har ikke vi gjort mange kraftige gjerninger ved ditt navn?» — der sier Jesus at han vil avvise dem nettopp med slike ord: *Jeg har aldri kjent dere.* De samme ordene finner vi igjen i den evige bortvisningsdom til de jomfruene som ikke hadde olje på lampene — Herren skal bare si: Sannelig sier jeg dere: Jeg kjenner dere ikke. Tenk for et merkelig ord dette lille ordet *kjenne* må være! Og de samme ordene bruker han der han gjør klart hvorfor de som søkte å komme inn gjennom den trange porten, ikke kunne det. De skal si: Vi åt og drakk for dine øyne og du lærte på våre gater — men han skal sv-

re de samme ordene: Jeg sier dere: Jeg kjenner dere ikke; jeg vet ikke hvor dere er fra.

Å, må ikke du som ser og leser dette, få inntrykk av at her ligger det en stor hemmelighet? Ser du ikke hvor meget det er om å gjøre for Kristus, han som skal dømme oss på den ytterste dagen, å stille dette fram for oss?

For de troende er ikke dette noe uventet eller merkelig. Tvertom. For dem er det nettopp en gledelig bekreftelse på at de har forstått ham rett.

Men de som undrer seg over at Herren ikke isteden sier: Dere har syndet imot min lov, eller dere har ikke tatt det alvorlig nok med deres omvendelse og heliggjørelse; ja, de som undrer seg over at Herren ikke har lagt fram en vel tilrettelagt nådens orden og sier: Dere har feilet imot denne; de som har tenkt noe slikt, får til sin undring høre ham bare si ett og det samme: *Jeg kjenner dere ikke;* ja, de må til og med legge merke til at det i den store dommedagsteksten i Matt. 25 hvor Jesus taler om så mange *gjerninger*, der legges likevel hele vekten på dette: *Dere har gjort det mot meg,* for min skyld har dere gjort det og det mot mine minste brødre. Det er altså *Kristus* og *kjennskapsforholdet* til ham som har vært kilden til disse gjerningene, så *Kristus, Kristus, og ikke deres egen hellighet*, har vært det formål de har sett hen til, som deres heliggjørelse har siktet på. De

som forstår at Kristus har gjort seg særlig flid for å peke på dette skulle de ikke endelig engang, for Jesu Kristi skyld og for sin udødelige sjels frelses skyld, stå stille og la seg overbevise av Herren!

Det er jo han som har Davids nøkkel og som lukker opp og ingen lukker til, og lukker til og ingen lukker opp! Skulle vi ikke stanse opp for hans ord og legge oss dette alvorlig på hjerte! Det er mange alvorlige og fromme menn, som etter års hellig nidkjærhet for Gud og hans rike, endelig har våknet opp til å se sin stilling ved dette ord, og de er blitt rykket som branner ut av ilden. De fikk se Guds rikes hemmelighet — fikk se en stor og hellig person stå der blodstenkt, med gjennomborede hender og føtter, og i ham og hans død alene fikk de hele sitt liv og sin glede. I sammenlikning med det holdt de sin beste hellighet for å være tap og skarn. Slik blir en til sinns, når en lærer å kjenne Jesus rett. Og bare de som har et slikt kjennskap til Jesus, er hans får, selv om kjennskapet nok

kan være av forskjellig grad hos de forskjellige.

«Vil du engang for alle få et sikkert kjennetegn på hva en *kristen* er,» sier Luther, «eller hva det er som gjør at et menneske kalles en *kristen*, da må du ikke se etter Moseloven eller de største helgeners hellige liv, men bare se hen til disse Kristi ord: *Jeg kjennes av mine får*, slik at du sier: Det er ikke det som gjør et menneske til en kristen at han lever et strengt og hårdt liv, slik som de alvorligste munker og eremiter. For det kan også gjøres av jøder og tyrkere, blant dem lever noen enda strengere. Med ett ord: alt det som kan skje i oss og av oss selv, det gjør ingen til kristen. Hva da? Bare det at en kjenner denne mann, synes om ham, kaller ham for det han vil kalles for: den gode hyrde som har satt *sitt liv til for førene* og kjenner dem. Et slikt kjennskap kalles og er ikke noe annet enn *troen*, som kommer av evangeliets forkynnelse.»

C. O. Rosenius

Han er en soning

Og han er en soning for våre, synder, dog ikke bare for våre men og for hele verdens. 1. Joh. 2,2.

I det første vers åpenbares den kjensgjerning, at vi har en talsmann hos Faderen som er både Gud og mann, og som trer i funksjon, når vi har syndet, og derfor behøver at han går i forbønn for oss.

For nu å gi oss den fulle fortrøstning til vår talsmann, gjør Johannes oppmerksom på, at Jesus Kristus, foruten å være gudmenneske, er noe mere: Det han er i sin person — det kan han også utrette, fordi han er i en enestående betydning. Hans eksistens er aktiv, så den utstråler det han er, og gjør det til virkelighet omkring ham.

Han gav seg selv navnet: Jeg er den jeg er (2. Mos. 3,14; Joh. 8, 24 slgn. Sl. 90, 2 og Joh. 8, 58, Kol. 1, 17, Hebr. 13, 8, Es. 41, 4). — Før noe ble til, er han, for han er aldri blitt, men er fra evighet. Efter sedvanlig grammatikk kan man ikke bruke nutidsform om fortiden på den måte, det er gjort i alle de nevnte ord. Men det som her sies om Gud, er tidløst, fordi han er evig og derfor evigt er. Det er det innerste om Gud, men når Gud setter seg i forhold til tiden, kaller han seg: Han som er, og som var, og som kommer (Ap. 1, 8).

Når Jesus i sin person kan være og virke som vår talsmann hos Faderen, er det fordi han forut for dette er soning for våre synder. Det er grunnlaget for hans tjeneste som talsmann — og for at hans tjeneste er effektiv til alle sider, så lenge den behøves. Med den innsats kan han være viss på, at Gud vil høre hans bønn, og når soningen nevnes i denne forbindelse, er det for at vi skal ha den samme visshet.

Men skal den visshet bli sterk og ekte i oss, må vi ha klarhet over, hva som ligger gjemt i ordet, soning. — Efter den plass som det uttrykk har og bør ha i all levende kristen forkynnelse, skulle man ventet å finne det meget hyppigt i Nt, men det merkelige er, at det kun finnes to ganger — her og i 4, 10. Det tilsvarende utsagnsord finnes bare i Hebr. 2, 17 og Luk. 18, 13, hvor tolderens bønn ordrett lyder: Son meg, synderen. Han føler seg selv som en klump av sand, så ett er han med sin skyld overfor Gud, at

når han nevner seg selv, så er det hele synd. Derav hans måte å uttrykke seg på.

Men selv om ordet soning er sjeldent i Nt. finner vi saken overalt, bare med andre uttrykk. Derimot er det et meget hyppigt ord i Gt. Det betyr bl.a. tildekke, viske ut, gjøre ende på, stille tilfreds, fyldestgjøre. — I alle religioner er det mennesket som soner, og guddommen som forsones gjennom den ytelse menneske utfører, for å sone. Mennesket er altså grunnledd og guddommen gjenstandsledd. Men i Skriften er det Gud (Kristus), som soner, og det er synden som sones ved stedfortrederens lidelse og død. Det sies aldri at Gud blir sonet, for han er ikke gjenstand for soning, når soningen utgår fra ham. Her er Gud grunnledd. Alt dette er fra Gud, sier Paulus i et av de klareste avsnitt som vi har i Bibelen om den sak (2. Kor. 5, 18).

Det fremgår klart av hele loven, at soningen er en gave fra Gud: Jeg har gitt eder blodet til bruk ved alteret til å gjøre soning for eders sjeler; for blodet er det som gjør soning, fordi sjelen er i det (3. Mos. 17,11). Også det at ofrene blir utført, betegnes som en Guds gave: For det er jeg som har tatt eders brødre levittene ut blandt Israels barn som en gave til eder, overgitt til Herren for å utføre tjenesten ved sammenkomstens telt (4. Mos. 18, 6; 3, 9 og 12). Gjennom utvelgelsen ble de Guds eiendom, og dernest gav han dem til folket, så de kunne frembære ofre for hele folket.

Soningen er aldri tenkt som en menneskelig prestasjon, så mennesket er

grunnledd og Gud gjenstandsledd, men den proklameres som en fri nådegave fra Gud, idet han forordner alt hva som skal gjøres, og girer alt hva der behøves for å skaffe soning. Det fremgår også klart hva soningen utretter, når den skjer etter Guds anvisning: Da skal presten skaffe dem soning, så de finner tilgivelse (3. Mos. 4, 20). Så skal han legge sin hånd på brennofferdyrets hoved, for at det kan vinne ham Herrens velbehag, idet han skaffer soning (3. Mos. 1,4). — Og presten skal skaffe hele Israels menighet soning, og dermed oppnår de tilgivelse (4. Mos. 15, 25).

Her ser vi tre trinn: Soning, tilgivelse og velbehag, og det er hele veien Gud og hans gaver som frembringer disse ting. Derav har man tatt den slutning, at soningen kun er uttrykk for Guds kjærlighet, og at det er en missforståelse, at Gud vredes over synden, men når Gud erklærer oss sin kjærlighet, blir vi anderledes sinnet imot ham, og det er forsoningen (den subjektive forsoningslære). Her vil man ikke høre tale om noen vrede hos Gud, for han er bare kjærlighet.

Men dette er ikke Bibelens lære, hverken om Guds vrede eller om hans forsoning. — Det er ganske åpenbart, at Skriften taler om Guds vrede og et sinnsskifte i Gud gjennom forsoningen. Ved den har Gud satt seg selv i et nytt forhold til oss: En er død for alle, derfor er de alle død — og det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser (2. Kor. 5, 14 og 19). — Kristus led døden

for oss — vi frelses ved ham fra vreden (1. Tess. 1, 10 - Rom. 5, 6 og 9).

Så betyr soningen, at Gud nu kan la sin vrede fare, og alt det som står i Gt. om soningen passer fullt ut på soningen i Kristus. Soning er årsak til frelse fra vreden og til syndsforlatelse, og den svøper oss i Guds velbehag. Men uten den er vi hjemfallen til Guds vrede og dom. Soningen i Kristus er objektiv (utenfor oss) og helt uavhengig av oss. Den skjer i Guds hjerte ved Kristus. Soningen er den grunnvoll, som Gud har vært alene om å legge (1. Kor. 3, 11). Han har sonet all verdens synder (Joh. 1, 29). Derfor er soningen det store forliksgrunnlag.

Vår nye oversettelse bruker ikke uttrykket forsoning, men anvender i stedet ordet forlikelse. Vi kan godt bruke ordet forsoning, når bare vi ikke blander sammen, hva Bibelen holder adskilt, og det er nok derfor den anvender det andre uttrykk. Saken er den, at en kan sonne, men der skal to til et forlik dersom det skal bli gjensidigt. Du har aldri hørt om et ensidigt forlik. Allikevel står det at Gud i Kristus forlikte verden med seg selv, se enn videre Kol. 1. 21 og Ef. 2, 15-16.

Det kan altså iflg. disse ord tales både om forliket som en ferdig kjensgjerning for hele verden — og om at mennesker blir forlikt med Gud, ved at forliket bringes til dem gjennom evangeliet. — Jesus kom og forkynnte den fred som han hadde stiftet (Ef. 2, 15-16). Gud har sonet, har forlikt. Bibelen sier ikke direkte, at han er forsonet eller forlikt, men

det er han jo, når han kan la sin vrede fare.

Allikevel er det hele ikke klart mellom oss og Gud ved soningen, det er skjedd i hans hjerte — eller ved forliket på korset. Men det forlik som Gud har sluttet med seg selv i kraft av forsoningen, det må komme inn i våre hjerter, så vi derinne slutter forlik med ham og derved blir frelst fra vårt fiendskap mot Gud. Før dette skjer, er ikke alt i orden mellom oss og Gud. — Det er klart at det viktigste er skjedd når Gud lar sin vrede fare, men det er likeså klart, at dersom ikke vi i våre hjerter blir forlikt med Gud, så står vi i fare for å rammes av den kommende vrede og dermed fortapes.

Den kommende vrede taler Bibelen med styrke om på mange steder. Soningen har nemlig ikke utvistet Guds hellighet, og den vil ramme den synder som ikke i sitt hjerte blir forlikt med Gud. Han har nemlig ikke forsonet seg med synden, den kan hverken forsones eller forlikes. Derfor betyr soningen heller ikke, at nu lar Gud syv og fem være like med hensyn til synden. — Og derfor stanser heller ikke Paulus opp, når han har sagt, at Gud har forlikt oss med seg, men nettopp derfor fortsetter han: Gud lot ordet om forlikelsen lyde iblandt oss, nedlagde det i oss, anbragte det i oss. — Vi er derfor sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formante ved oss; vi ber i Kristi sted: La eder forlike med Gud!

Hele Nt. protesterer mot den tanke, at synden ikke lenger skulle være farlig, når Gud har sonet, for dermed har Gud

banet vei ut av synden, og ve den som ikke lar seg frelse ut av den, ikke går inn på forliket (se Hebr. 2, 3 m.fl.) På soningens grunn ber Kristus i dag: La deg forlike med Gud. Derfor kan aldri soningen bli grunnlag for å forakte hans nådetilbud, men den gir nettopp grunn til å gjøre alvor av saken, for den viser at det er dødsens alvor med Guds vrede over synden. Og det hjelper deg ikke det minste at Gud i sitt hjerte har forlikt seg med deg, dersom ikke du selv i ditt hjerte lar deg forlike med Gud for så blir forliket ikke gjensidig.

Soningen er ikke objektiv i den forstand at du ikke behøver å ta stilling til den, for nu er der ingen fare, fordi straffen ble lagt på Jesus (Es. 53, 5). Men den er nettopp således at den krever din medavgjørelse for virkelig å komme deg fullt til gode. Det skal to hender til et håndslag. Det kommer ganske tydeligt til orde i vår tekst: Han er en soning.

Vi hadde aldri funnet på å si det således, men vi ville ha talt om at alt det han har gjort og lidd i vårt sted, det er forsoningen. Men på den måten kan man få den oppfattelse, at soningen er så objektiv, at den virker uten at vi får et hjerte-forhold til den. Vi formelig nøytraliserer den, så den ikke driver oss inn i forliket, og så kommer den ikke til å nøytralisere synden i vårt liv.

Men her er det vi skal merke oss, at soningen ikke er en sak eller en sum, som er deponert for oss i himlen, og dermed er den sak ute av verden. — Det kan sies meget om soningen på den linje,

men ikke det hele. Selv om det bare står denne ene gang i Bibelen, at Han er soning, må vi allikevel aldri glemme den grunnleggende sannhet, at soningen for våre synder er en PERSON — ikke bare visse gjerninger som samler seg til den prestasjon, en fortjeneste, som godskrives oss uten videre, for dermed kan vi havne i det helt upersonlige. Forsoningen er ikke bare noe Jesus gjorde, men det er egentlig noe han ER i sin personlighet.

Frelsen er derfor i ham, som en stadig nærværende tilstand i hans person. Soning er ikke alene det historiske som Jesus har utrettet, men den er det evige, han er, og dermed vender vi tilbake til det vi nevnte i innledningen om hans navn: Jeg er den jeg er, d.v.s. soning! — den evigt værende! — Derfor kunne gud utvelge oss i ham før verdens grunnleggelse. — Men er soningen en person, så krever den et personligt forhold til seg, til forsoneren selv.

Det kommer også frem gjennom et enestående uttrykk i Rom 3, 25: Kristus Jesus har Gud fremstillet som sonemiddel ved tro! Han er soning objektivt ved sitt blod for våre og hele verdens synd, men for den enkelte blir han subjektiv (personligt) sonemiddel ved troen. Det han er i seg selv, soning, er han også uten vår tro, men det han er, blir han for oss ved troen. Derfor får soningen ikke sin praktiske betydning for oss på annen måte enn den, at vi personligt kommer til tro på Jesus, for selv om han er soning uten vår tro, så er han ikke sonemiddel uten tro, for Skriften sier uttryk-

keligt, at Gud har stillet ham til skue i hans blod som sonemiddel ved tro.

Derfor skal Kristus forkynnes som soning for å skape troen. Det er nemlig sakken, at ordet om forlikelsen skaper forlikelsen i det hjerte som hører det. Så hør da det ord: HAN ER SONING for våre synder. Han blir det ikke, men han er det allerede. — Når det gjaldt tjenesten som talsmann, gjorde Johannes oppmerksom på, at den gjelder de troende — vi — men når det gjelder soningen, må han tilføye: Dog ikke bare for våre synder, men og for hele verdens. — Er han nu det, så kan det ikke feile, at han også er soning for våre synder, for også vi hører til dem, som omskrives med ordet verden, når det står hele verden! — Det må da være guddommelig trøst.

Men det er mere ennu, for hans eksistens er aktiv, og derfor blir det samtidig en levende forpliktelse, at det som vi vet om Jesus, det må vi besørge videre, for verden vet ikke hva vi har fått vite, men den må få vite det, for ellers kommer soningen ikke til å gagne verden. Det har den heller ikke fortjent — like så lite som vi! — men Jesus har fortjent å få lønnen for sin smerte. Derfor må soningen få lov til å aktivisere oss for hans store hjertesak.

Dersom ikke den får lov til det, er vi så verdt at han lot oss få vite, at han er en soning for våre synder? — Den guddommelige trøst at han er vår talsmann hos Faderen, vil gjøre oss til talsmenn i verden.

Av

Marius Jørgensen

ved

Godtfred Nygård

Sterk ved nåden

So vert då du son min, sterk ved nåden i Kristus Jesus! Og det som du har hørt av meg i nærver av mange vitner, yvergjev det til trufaste menneske som er duglege til å læra andre. 2. Tim. 2, 1-3, les ut kapitlet. Kven vil ikkje vera sterk? Det var og er syndefallet sin grunnskade. Menneske vil vera noko i eigne augo, og i andre sitt omdøme. Men sterk ved nåden — nei, for ein dårskap. Kven kan skjøna det? det er nok ikkje eit sterkt nådeliv som preger heim og samfunn. Heller ikkje menighet og brodersamfunn. Kan det seiast at vi overgjev nåden i Kristus Jesus til etterslekt? Som er dugleg til ogso å læra andre? Her er mykje å gråta og syrgja over, nådelivet var ikkje det som prega oss mest, men eigen vilje, eigen innsats, eigne tanker og vegar.

Det går an å ha stor kunnskap i Guds ord, utan å vera sterk i nåden. Stort namn og tillit i folk og menighet, uten nådeliv. «Mange skal segja til meg, Herre, Herre! har vi ikkje tala profetord i ditt namn, og dreve ut vonde ånder i ditt namn? Då skal eg segja dei beint ut, Eg har aldri kjent dykk». Mat. 7, 22,23.

Kven skulle tru at desse ikkje var sterke og levde i nådelivet? Alt vert sett inn på å få nådegåvane til å virka. Men nådelivet vert ikkje det største. Teikn og under er dårleg grunn å byggja sitt nådeliv på.

Eit sterkt og trufast misjonsfolk, ja det smaker det gamle menneskes natur. Eg veit om gjerningane dine, og arbeidet

ditt, og tålmodet ditt, og at du ikkje kan tolka dei vonde, og du har prøvt dei som seier dei er apostler, og ikkje er det, og har funne dei er ljugarer, — og havt mykje å bera for mitt namn skuld, og ikkje vorte trøytt. Op. 2. 2,3.

Tenk, det går an å ikkje tåla det vonde, visa ifrå seg falske brødre og lærarar. No skulde Herren velsigna, no skulde Guds rike veksa, no skulde andre få sjå kor alvorleg dei tok på det som vondt var. Men, tenk det var ikkje nåden i Kristus Jesus som var drivkrafta, men den gamle menneskenatur. Nådelivet haddeapt. Å, for ei naud, midt i all visdom og styrke.

Lekmannasarbeidet er i krise vert det sagt, og det er so sant, so sant. Kva er årsaka? Menighet, partier og meir slikt kan nemnast. Men grunnskaden er kundenne. Guds ord har mista sin autoritet over liv og hjarta. Inngangen til Guds rike som heiter gjenføding, er borte. Ikkje alltid i ord, men i praksis. Det er nok med vilje og kunnskap.

Her stod våre fedre mykje sterkare, og hadde naud for dei som søkte frelsa, at dei måtte koma gjennom den tronge porten. «Ingen kan sjå Guds rike utan han vert fødd på nytt.» «De som er attferd, ikkje av forgjengeleg, men uforgjengeleg sæde, ved Guds ord, som lever og varer.» Dette er det same og i dag, og blir det til nådetida er slutt.

I det høge og heilage bur eg, og hjå den som er broten og nedbøygd i andi, for eg vil vekkja andi til liv hjå den

bøygde, og hjarta til liv hjå den brotne. Merk, — hjarta til liv, der er meir en stemning og følelse. «Offer for Gud er ei sundbroti and, eit sundbrote og knust hjarta vil du Gud ikkje forsmå.» Der menneskehjarta får leva under Ordet på ein slik måte, der får ein del i nåden. Bare der vert ein ogso styrkte ved nåden. Han som skreiv om å verta sterk ved nåden, han har sagt: «Det som var meg ei vinning, det hev eg for Kristi skuld halde for tap. Ja eg held og i sanning alt for tap, av di kunnskapen um Kristus Jesus, min Herre, er so mykje meire verd, for hans skuld hev eg tapt det alt saman, og eg heldt det for skarn, so eg kan vinna Kristus, og verta funnen i han.» Filp. 3, 7-9.

Vi vil verta sterke ved våre opplevelser, bønnhøyring og det Herren kan bruka oss til. Det er ein fårelig styrke både for oss sjølv, og for menigheten. Her var det mange som tok feil og fann kraft i sin eigen arm, og leid skibbrudd på nådelivet.

Den største som vert fødd av kvinner ber slik: Han, (Jesus) må veksa, eg må minka. Men det er unaturleg for vårt gamle menneske. Difor har Herren i sin

nåde og visdom sendt ord og erfaring i vår veg, som skal døma og døya. Som skal knuse hjarta og bøya åndi, so det vert nytt liv og ny ånd. Frå slike hjerter er det ropet kjem: «Jeg fattig er, er verre vorten, ser mer og mer av hjertets dynd!» Men slutter ikkje med det, —«Dog får jeg vere Kristi brud, Å, du forunderlige Gud.» Å verta sterk i nåden, det er å alltid vera avhengig av nåden, eller ha bruk for Jesus. Bruk for hans liv, hans død for synda, hans blod som renser frå all synd. Hans rettferd, hans inngang til Faderen som føregangsmann. «Ogso dykk som fordom var framande og fiender ved dykker huglag, i dei vonde gjerninger, dykk har han no forlikt i hans jordiske lekam ved døden, for å stilla dykk fram for si åsyn, heilage og ulastande og uklandrande. So framt de vert verande i trua, grunnfeste og trauste, og ikkje let dykk rikka frå den vona evangeliет gjev.» Kol. 1, 21-23.

«Opp, opp å tage Guds fulle rustning på!
Bort ynk og klage, Guds Sønn vil med oss gå!
Lær kun å føre Det sterke troens skjold,
Det er å gjøre sin Gud til vern og voll!
Hvem vil deg røre? Du er i god behold.»

Odd Dyrøy

Soknepresten og pinsevennen

Fortelling av Magnus Kleven

En kveld satt vi og talte sammen, en venn av meg og jeg. Vi satt og talte om de ting som hører Guds rike til. Vi kom inn på hvordan Gud kan bane veien inn i hjerte og samvittighet, hos sine barn når vår egen fornuft, våre forutinntatte meninger og vår sykelige prestisje holder på

å stenge veien for gudslivets utfoldelse.

— Jeg lar min venn fortelle:

— En arbeidskamerat av meg som står i pinsemenigheten var i sin tid så partisk at han anså alle annerledes tenkende troende som mindreverdig. Ja, jeg vet ingen som i den grad var så par-

tisk som han. — Han var for øvrig en kjekk og skvær kar og en oppriktig kristen.

Nå hendte det seg at han fikk dårlig syn. Det gikk stadig nedover. Han var hos legen og hos kjente spesialister. Men de kunne ikke gjøre noe for han. Han prøvde også gå bønnens vei. Men like lige hjalp det.

En natt syntes han å høre en stemme som sa: — Reis til sokneprest Thormodsæter. Han skal be for deg og salve deg med olje i mitt navn! Men dette var jo helt meningsløst å etterkomme. Tenk å reise til en prest i statskirken. Dessuten kjente han heller ikke mannen. Nei, den stemmen kunne ikke være fra Gud. Han slo det hele fra seg noen dager. Men mens han en dag sto i arbeidet på fabrikken, hørte han etter stemmen: — Reis til sokneprest Thormodsæter. Han skal be for deg! Da han kom hjem fra arbeidet fortalte han kona si hva Gud hadde minnet ham om, og hun sa: — Du må endelig gjøre hva Herren har minnet deg om. I morgen tidlig må du gjøre deg i stand og reise.

Den natten ble det ikke mye sovn for min venn. Han fikk en hard kamp for å bli enig med Gud. Men da morgenen kom, sto han reiseklar på stasjonen.

Da han kom fram der soknepresten bodde, måtte han over elva, og på denne tiden av døgnet ville det neppe være noen ferjemann til å sette ham over. Men det underlige var, at da han kom fram til elva lå en båt ute på vågen, og en mann ropte til ham om han skulle over. Ror-karen fortalte at han ble minnet om å reise ut med båten akkurat da og skjønte

at det måtte være noen som absolutt skulle over elva.

Og så satt endelig min venn inne hos soknepresten.

Han fortalte hvordan Gud hadde minnet ham om å reise og hva ærendet gjaldt. — Thormodsæter satt lenge og hørte på i undring. Han rystet til å begynne med på hodet og mumlet: — Dette har jeg som sant er aldri gjort før. Dessuten har jeg ikke olje heller.

Men mannen svarte bestemt: — Nå er det ikke spørsmål om hva du har vært borte i før. Nå er det spørsmål om å gjøre Guds vilje. Dessuten har jeg oljeflasken med. Da kunne ikke soknepresten unnskyldte seg lenger. Han salvet mannen i Herrens navn og deretter knelte de sammen og ba til Gud. Han fortalte senere i et vitnesbyrd:

— Jeg har aldri opplevd et slikt bønnemøte. Det var som himmelen var åpen og Jesus ganske nær. Og underet skjedde. Da jeg reiste meg fra bønnen, var synet fullkommen godt. Og jeg har aldri hatt noe bry med det siden.

Ved avskjeden hadde Thormodsæter takket mannen for at han kom og at han selv fikk del i en slik velsignelse. Han hadde ofte ønsket å få være med ved en slik handling, men hadde aldri trodd at Gud ville betro ham noe så stort. —

Og mannen på sin side reiste heim med glede. Han hadde vunnet igjen sitt legemlige syn. Men han hadde også fått noe som muligens var enda større, et åpent blikk for den fagre blomsten som så lett visner i verdens kalde isørken, nemlig broderkjærigheten.

Lydighetens offer

Fortelling

Troens liv har mange sider. Skriften og erfaringen sier oss, at lydigheten er en meget viktig side ved troen, men også meget vanskelig. Endog de gudfryktigste som Bibelen beretter om, forgikk seg nettopp i ulydighet. Det ser ut til at det var deres sværeste fristelse. —

For det ærlige Guds barn, som drives av Guds ånd, er lønnkammeret en blodig valplass. Der inne gravlegger man i ensomhet mange dyrebare håp og planer og interesser. —

En ung troende bondekone opplevet en dag det redselsfulle, at de kom bærende med hennes mann som lik. Han var om morgenen gått ut frisk og glad, men fikk et hjerteslag borte i utmarken, og nu fikk hun ham død inn i sitt hus.

Slaget virket til å begynne med nesten bedøvende på henne. Hun gikk som i en ørske i lang tid. Men hennes eneste barn, en liten gutt, ga henne etterhvert livsmotet og livslysten tilbake. Han trengete jo all hennes kjærighet og omsorg. Og da han også var sin fars uttrykte bilde, ble han henne dobbelt kjær. Og de to levet noen år et rikt og godt liv sammen.

Så fikk den lille difteri. Legen bodde like i nærheten, og behandlet gutten fra første stund. Det gikk godt de første dagene, men så tok sykdommen en alvorlig vending, og en dag måtte legen betro moren, at det ikke var noen utsikt til å redde guttens liv. Tilsist mente han, at det bare var noen timer om å gjøre. Han

skulle gjøre et kort besøk hos en annen pasient, og så komme tilbake til den lille.

Da gikk moren inn i sitt kammer og ropte i sin nød til Gud. Gutten var det dyreste hun eide på jord, ja det eneste hun nu hadde å leve for. Og så ba hun om å få beholde gutten. Da hun kom tilbake til sykeværelset, var gutten sovnet. Legen kom straks tilbake. Han så øyeblikkelig at det hadde foregått en forandring med gutten. Og han tilsto, at han ikke kunne begripe, at sykdommen kunne ha vendt seg så raskt. Da gutten våknet etter flere timers søvn, var han ganske frisk, spiste og lekte og snakket akkurat som vanlig.

Morens glede var ubeskrivelig. Hun hadde ikke bare fått beholde sin dyrebare gutt, men Gud hadde hørt hennes bønn og gjort sitt mektige under. Det gikk noen dager i fryd og glede. Gutten var og ble frisk.

Da slo plutselig den tanke ned i moren: «Hva har du gjort? Gud så vel, at det var best for gutten å dø nu. Kanskje det var den eneste måte hvorpå han kunne få gutten frelst. Og nu har du i egenkjærighet presset din vilje igjennom, fordi du syntes, at du ikke kunne leve uten den lille. Tenk om du med dette blir skyld i guttens evige fortapelse?»

Slik kjempet hun i flere dager, og svinget mellom takk for underret og frykt for selvrådighet. Tilsist gikk hun igjen inn i det samme kammer. Hun måtte gi gutten tilbake til Gud, skjønt det var som å rive hjerte ut av sitt eget bryst. Hva ville hennes liv bli, hvis Gud tok

den lille? Hun orket ikke tenke på det. Hun lukket bare sine øyne og sine tanker og la den lille tilbake i Guds hender og sa: «Har jeg ved min bønn presset meg til å beholde gutten mot din velbehagede vilje, så ber jeg deg nu om å gjøre med gutten etter din vilje, og ikke etter min».

Efter dette ble hun rolig, og den kvelden la hun seg så trygt og fredfullt som hun ikke hadde gjort på lenge. Den lille lå ved hennes side og sov så rolig og godt. Da hun våknet neste morgen, lå

den lille død i sin seng, akkurat i samme stilling som om kvelden.

I det stille utføres der heltebedrifter for Herrens ansikt. Det skrives ikke om det i avisene. Men Herren gir akt på disse veldige kamper og seire. Og han vil lønne ikke bare i sin evige himmel, men også her på jord. For den som vil miste sitt liv, han skal finne det. Han skal finne livet, livets egentlige mening, som er å tro på Gud, så man lyder ham: troens lydighet.

O. Hallesby

Barnet i hjemmet trenger åndelig næring

Merk deg dette: De kristne hjems daglige husandakt, med Guds ord og bønn og sang, betyr mer for Guds rikes fremvekst og utbredelse enn alle våre ekstraksisjoner tilsammen. Ikke ett vondt ord om våre spesielle tiltak. De kan være bra. Men husandakten i hjemmet er uunnværlig.

Mor og far har ansvar for barnas kjennskap til Gud og for deres tro på Jesus. De har hellig plikt til å bruke alle naturlige anledninger til å snakke med dem om Gud, og til å lære dem grunnsetningene for all kristendom.

En kan dessverre møte kristne mennesker som sier at de ikke holder husandakt. De vil ikke plage barna med å sitte stille så lenge, sier de. En får heller vente til de skjønner noe mer.

At kristne mennesker kan være så korttenkt! Barna har ikke vondt av å sitte stille en stund. Når de ser at mor og far sitter stille, vil de snart lære det samme. Dertil kommer at barna skjønner og oppfatter mye mer enn de voksne tener.

Hellige og gode vaner er karakterdannende. Du kan ikke gjøre noe bedre for å danne dine barns karakter enn å holde husandakt og tale med dem om Jesus. La dagen begynne og slutte med bønn. La måltidene være helliget med bønn. Og la hver dag krones med en andaktsstund om Guds ord.

Carl Fr. Wisløff

Julehelsing frå redaktøren til alle lesarar av bladet og til vener og brør og systre i Herren

Når nå jula atter står for døra, og me sender ut siste nummer av bladet dette året, ville eg gjerne på denne måten nå dykk alle med ei lita helsing. Først med ein takk til alle lesarar av Lov og Evangelium. Vårt mål er å la dykk «få del i ei eller anna åndeleg nådegåva, og de soleis kunne styrkast, eg meiner: so eg saman med dykk kunne kveikast ved vår sams tru» på frelsaren Jesus Kristus. Det er nåde å få vera med i tenesta for dei heilage, og vita at me kan vera frimodige, sidan me veit at arbeidet ikkje er fäfengt i Herren. Helsar dykk alle med 1. Korint. 15, 54-58.

Og til vener og brør og systre i Herren vil eg på denne måten nå med takk og ynske om ei av Gud velsigna julehelg. Noken av dykk fekk eg sjå og møta også dette året, men dei fleste av dykk fekk eg ikkje besøkja, difor vil eg seja dykk alle takk for alle dei gongene de tok imot meg i heimen dykkar, for samfunn i ånden, for gjestfreiheit og alt godt til lekam og sjel. Om me ikkje maktar å nå dykk alle med ei privat helsing, så vil eg og kona på denne måten få nå dykk med ei helsing frå Herren:

«Og Gud er mektig til å gjeva dykk all nåde i rikt mål, so de i alle ting alltid kan hava all nøgd og vera rike til all god gjerning, som skrive stend: Han strøydde ut, han gav dei fattige; hans rettferd vert verande i all æva. Og han som gjev såmannen såkorn og brød til å eta, han skal og gjeva dykk sæde og lata det au-

kast og gjeva vokster til fruktene av dykkar rettferd, med di de i alt vert rike til all ærleg kjærleik, som ved oss verkar takk til Gud.» Paulus 2. brev til Korint. 9, 8-11.

Så de ser, kjære brør og medarbeidarar, der er ingen grunn til å vera mismodig, me har ein Far i himmelen som er rik og mektig, og ein Herre som sa at eg er med dykk alle dagar så lenge verda stend, og eg har fenge all makt i himmelen og på jorda.

«Den rikdom er stor: Ha Jesus til bror Og eiga Guds levande ord». Mot denne rikdomen, bleiknar all jordisk rikdom, for den rikdom jorda gjev er forgjengelig, men rikdomen i Gud gitt oss gjennom Jesus Kristus vår bror og gjennom Guds levande ord varer gjennom jordelivet, gjennom døden og til evig tid.

All sann juleglede er å finna i Jesus vår bror og i Guds levande ord! Vis ikkje frå deg Guds store nådegåva som er oss gitt i Kristus Jesus, og vanskøyt ikkje denne nådegava som er deg gitt og er i deg. Tenk på dette, lev i dette, so din framgang kan vera kunnig for alle! Gjev akt på deg sjølv og på læra, haldt ved med det! for når du det gjer, skal du frelsa både deg sjølv og dei som høyrer deg. (Timot. 1. brev, kap.4).

Ynskjer dykk alle ei velsigna jul og Guds nåde og fred i rikt mål.

Amund Lid

Ord i dag

Vår verden må manes til Guds frykt

«*Da skal jorden legges øde på grunn av dem som bor på den, og det som de har gjort.*» (Mika 7,13).

ET KLART ORD! OG ET ALVORLIG ORD!

Men SANNHETEN i dette ordet er det ikke alle som har like klart for seg.

Jorden skal forgå på grunn av menneskenes ugjerninger — og ikke på grunn av noe uhell eller tilfeldigheter.

Blodet av tusenvis uskyldige torturerete og drepte mennesker roper til Gud,

spott og umoral florerer og Guds bud forkastes og trakknes på.

Eng gang vil «ondskapens mål» bli fylt. Da sier Gud stopp — og straffen kommer slik den kom i Noah's tid.

Å — om bare flere kunne se at det beste de kan gjøre mot seg selv, sitt sammfunn og sin jord — er å vende seg til Gud og holde hans bud.

H.C.H.

Etter Dagen

